

Zelena prognoza za 30.7.2018. - O jednoj od trenutno najznačajnijih štetočina voća u svetu a i kod nas, o azijskoj voćnoj mušici (*Drosophila suzukii*)

AZIJSKA VOĆNA MUŠICA JE INVANZIVNA ŠTETOČINA VOĆA POREKLOM IZ JUGOISTOČNE AZIJE. U EVROPI JE PRVI PUT REGISTROVANA 2008. GODINE, A U NAŠOJ ZEMLJI 2014. GODINE. VEOMA BRZO SE ADAPTIRA I ŠIRI U INTRODUKOVANA PODRUČJA, TE JE VEĆ TOKOM 2016. GODINE BILA RASPROSTRANJENA NA CELOJ TERITORIJI NAŠE ZEMLJE. IZRAZITO JE POLIFAGNA, MOŽE DA SE RAZVIJA KAKO NA KULTIVISANIM TAKO I NA DIVLJIM VRSTAMA BILJAKA, A EKONOMSKI ZNAČAJNE ŠTETE REGISTROVANE SU NA MALINAMA, KUPINAMA, BOROVMICAMA, JAGODAMA, TREŠNJAMA, BRESKVAMA, ŠLJIVAMA, VINOVOJ LOZI, SMOKVAMA I DR. BILJNIM VRSTAMA

ŠTETE NA PLODOVIMA NASTAJU USLED POLAGANJA JAJA I ISHRANE LARVI. ZA RAZLIKU OD DRUGIH MUŠICA IZ FAMILIJE DROSOPHILIDAE, ŽENKE OVE MUŠICE IMAJU SPOSOBNOST POLAGANJA JAJA U ZDRAVE PLODOVE I TO ZAHVALJUJUĆI ČVRSTOJ TESTERASTOJ LEGALICI. NAJVEĆE ŠTETE NASTAJU OD ISHRANE LARVI MESOM PLODA. NA MESTIMA GDE ŽENKA PRAVI ZAREZE PRILIKOM POLAGANJA JAJA OTVARA SE PUT ZA INFEKCIJE RAZLIČITIM VRSTAMA PATOGENA.

SLIKA 1. ODRASLE JEDINKE AZIJSKE VOĆNE MUŠICE

SLIKA 2. TESTERASTA LEGALICA ŽENKE

SLIKA 3. ŠTETE U ZASADU MALINE

SLIKA 4. LARVA U PLODU MALINE

SLIKA 5. LARVE NA PLODOVIMA KUPINE

SREDINOM JULA INFORMISALI SMO VAS O POJAVI OVE ŠTETOČINE U ZASADIMA MALINA, KUPINA, BRESAKA, ŠLJIVA I VINOVE LOZE I O MERAMA KOJE JE NEOPHODNO PREDUZETI U CILJU SMANJENJA NJENE POPULACIJE. MEĐUTIM, OD TADA, DOŠLO JE DO DRASTIČNOG

POVEĆANJA NJENE BROJNOSTI. TRENUTNO, NAJVEĆU OPASNOST U PODIZANJU POPULACIJE OVE ŠTETOČINE PREDSTAVLJAJU NAPUŠTENI ZASADI MALINA NA PODRUČJU VOJVODINE KOJIH JE SVAKODNEVNO SVE VIŠE. ONI SU IDEALNO MESTO ZA NEOMETAN RAZVOJ I RAZMNOŽAVANJE AZIJSKE VOĆNE MUŠICE, A ZAHVALJUJUĆI IZUZETNO VISOKOM REPRODUKCIJOM POTENCIJALU ŠTETOČINE (JEDNA ŽENKA POLOŽI I DO 600 JAJA) SVAKODNEVNO SE BELEŽI POVEĆANJE ULOVA ODRASLIH JEDINKI NA KLOPKAMA.

SLIKA 6. NAPUŠTEN ZASAD MALINE

SADA JE NEOPHODNO PREDUZETI SVE RASPOLOŽIVE MERE KONTROLE KAKO BI SE SPREČILO DRISTIČNO PODIZANJE NIVOVA POPULACIJE AZIJSKE VOĆNE MUŠICE I SMANJIO RIZIK OD NASTANKA ŠTETA U ZASADIMA MALINA, KUPINA, BOROVNICA, BRESAKA, ŠLJIVA I VINOVE LOZE.

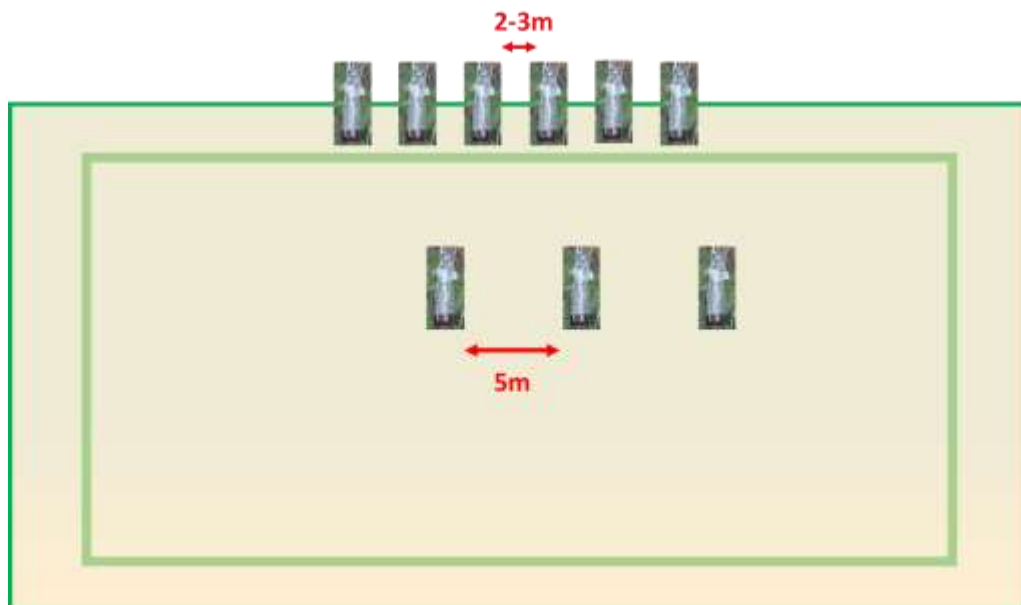
MERE KONTROLE

1. POSTAVLJANJE VELIKOG BROJA KLOPKI ZA MASOVNO IZLOVLJAVANJE U CILJU SMANJENJA BROJA INSEKATA KAKO ZA SMANJENJE TRENUTNIH ŠTETA, TAKO I ZA REDUKCIJU BROJA ADULTA ZA PREZIMLJAVANJE.
2. MOGU SE KORISTITI KLOPKE NAPRAVLJENE OD PLASTIČNIH FLAŠA SA CRNIM VINOM, JABUKOVIM SIRČETOM I NEKOLIKO KAPI DETERDŽENTA

3. U CILJU MASOVNOG IZLOVLJAVANJA NEOPHODNO JE POSTAVITI VELIKI BROJ KLOPKI. PRVENSTVENO NA IVIČNE DELOVE PARCELE NA RASTOJANJU OD 2 DO 3 METRA, A UNUTAR PARCELE NA RASTOJANJU OD 5 METARA
4. NEOPHODNO JE SKRATITI INTERVAL BRANJA PLODOVA U CILJU ŠTO BRŽEG NJIHOVOG SKLANJANJA SA PARCELE.
5. SPROVOĐENJE SANITARNIH MERA JE STALAN I OBAVEZAN DEO U BORBI PROTIV OVOG ŠETNOG ORGANIZMA. PREPORUČUJE SE UNIŠTAVANJE PREZRELIH I ZARAŽENIH PLODOVA (ODLAGANJE U BURAD KOJA SE NE OTVARAJU SEDAM DANA), KAO I KONTROLA GAJBICA I DRUGE OPREME U KOJOJ SE MOGU ZADRŽATI PLODOVI SA LARVAMA I PRENOSITI IZ JEDNOG REGIONA U DRUGI.
6. OBAVEZNA HIGIJENA IVICA PARCELA U KOJIMA SE NALAZE DIVLJE KUPINE, ZOVA, DŽANARIKA I DRUGE BILJNE VRSTE KOJE MOGU BITI DOMAĆINI OVOJ ŠTETOČINI.
7. HEMIJSKE MERE ZAŠTITE PROTIV AZIJSKE VOĆNE MUŠICE SU IZUZETNO SLOŽENE ZBOG OGRANIČENE UPOTREBE INSEKTICIDA U PERIODU ZRENJA PLODOVA I SKRIVENOSTI JAJA I LARVI UNUTAR PLODOVA A SAMIM TIM I NEMOGUĆNOSTI SUZBIJANJA OVIH STADIJUMA RAZVOJA.

SLIKA 7. KLOPKA ZA AZIJSKU VOĆNU MUŠICU

SLIKA 8. ŠEMA ZA POSTAVLJANJE KLOPKI

SPROVOĐENJE RASPOLOŽIVIH MERA KONTROLE TREBA DA SE SPROVODI NA PODRUČJU CELOG REGIONA JER PARCIJALNA KONTROLA POJEDINAČNIH PARCELA OSTAVLJA I DALJE MOGUĆNOST UMNOŽAVANJA INSEKATA I DAJE SLABE REZULTATE.